

Rosa sherardii Davies

Ruža Sherardova

Ic.: Tab. 4, fig. 3, p. 49

Rosa sherardii Davies Welsh. Botanol. 1, p. 49, 1813.Syn.: *Rosa omissa* Déséglise – *R. scabriuscula* auct. non Sm. – *R. tomentosa* Sm. subsp. *pseudoscabriuscula* R. Keller.

Mnohotvárný, rozložitý až 200 cm vysoký prútnatý ker, podzemnými poplazmi pospájaný v riedke polykormóny s oblúkovite ohnutými hlavnými konármi a krátkymi kvetonosnými konármi v každom uzle meniacimi smer rastu listov (zlava doprava). Prílistky úzke, prirastené k listovej stopke, chlpaté, na okraji žliazkaté. Listy opadáajúce, striedavé, nepárno perovite zložené, 5–7-jarmové, sivozelené, husto po oboch stranách chlpaté, na rube až plstnaté, zväčša aspoň na rube, niekedy aj na líci žliazkaté, žliazky sediace, voňajúce po terpentíne. Čepielky lístkov elipsovité až predĺžene elipsovité alebo vajcovité, zväčša končisté, až dlhokončisté, na báze klinovité až široko (okružlo) klinovité, pravidelne dvojito ostro pílkovité, husto žliazkaté. Ostne riedke, zväčša štíhle a z oboch strán stlačené, priame alebo mierne dolu ohnuté, nepravidelne rozložené, zväčša na dlhých predlžovacích, kvetonosných konárkoch infrastipulárne. Kvety v chudobných súkvetiach, zriedka jednotlivo. Vonkajšie kališné lístky ± perovite strihané, po stranách a na rube žliazkaté, po odkvitnutí sa vzpriamujúce a navzájom sa dotýkajúce, výnimočne nepravidelne rozložené. Korunné lupienky sýtoružové. Tyčínok mnoho, peľnice žlté; čnelky husto vlnato chlpaté. Disk plochý alebo mierne kužeľovitý, ústie široké. Stopky plodov nerovnako dlhé, v terminálnej časti súplodia kratšie, na postranných častiach takmer vždy stopkatožliazkaté, niekedy aj chlpaté. Šípky guľovité až vajcovité, hruškovité. Nažiek mnoho, bledožltých.

Chromozómy: $2n = 35$, meióza nepravidelná.

Poznámka. Na našom území sa predovšetkým v prácach I. Kláštorského rozlišovala *R. sherardii* Sm. s. str. od *R. scabriuscula* auct. non Sm. Pre *R. scabriuscula* sa uvádzali ako rozlišovacie znaky kvetné stopky dlhšie ako šípky (až 20 mm) a lístky jemne dvojito ostro pílkovité, naproti tomu *R. sherardii* s. str. so stopkami rovnako dlhými ako šípky, častejšie aj kratšie (6 mm), s lístkami hrubo pílkovitými. Mnohotvárnosť *R. sherardii* zahŕňa však všetky takéto tvary, a preto je nelogické a nepraktické ďalej ich rozlišovať, najmä ak ich výskyt nie je postačujúco geograficky podložený.

Biológia, ekológia. Nanofanerofyt. Tvar opieravej liany sa doteraz nepozoroval. Kvitnutie jún. V kultúre doložený vek individua viac ako 20 rokov. Rastie roztrúsene v lesných plášťoch a nezarastených medziach alebo v húštinách pozdĺž vodných tokov, ale aj na výslunných a skalnatých stráňach a medzi skalnými štrbinami. Maximum: ca 1500 m n. m., okr. 22, Siná (Deyl 1938 PR).

Rozšírenie na Slovensku. Mapa 5. Overené doklady zväčša iba z karpatskej oblasti.